

Principy stanovení výše normativů pro soukromé školství na rok 2023

Nový systém financování škol a školských zařízení zřizovaných krajem, obcí nebo dobrovolným svazkem obcí (dále jen „veřejné“ školství) od 1. ledna 2020 z podstatné části opustil striktně normativní princip financování podle skutečného počtu dětí, žáků, studentů či jiných jednotek výkonu. Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“) tak vznikla zákonná povinnost připravit transparentní a odůvodněný princip financování soukromého a církevního školství (dále jen „neveřejné“ školství) - tzv. „převodový můstek“, na základě kterého bude schopné naplnit svou zákonnou povinnost vyjádřenou v § 4 zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů a stanovit pro soukromé školy normativy jako roční objem neinvestičních výdajů připadajících na 1 dítě, žáka či studenta ve srovnatelném oboru vzdělání a formě vzdělávání ve škole či srovnatelné mateřské škole nebo ve srovnatelné školské službě ve školském zařízení.

Takto stanovený normativ představuje základnu, ze které je za použití stanovené procentní výše vypočítán konkrétní objem finančních prostředků pro konkrétní soukromou školu a školské zařízení (podle skutečného počtu dětí, žáků a studentů, či jiných jednotek výkonu).

Princip tvorby normativů tak jasně směřuje k naplnění zákonného požadavku srovnatelnosti vyplývajícího z § 4 zákona č. 306/1999 Sb., tedy že výše normativu musí odrážet skutečnou výši neinvestičních výdajů v obdobném druhu školy nebo školském zařízení (či oboru vzdělání) zřizovaném obcí či krajem na jedno dítě, žáka nebo studenta v předcházejícím kalendářním roce.

V první etapě tohoto procesu MŠMT již pro rok 2020 provedlo změnu struktury normativů soukromých mateřských škol a základních škol (včetně těch zřizovaných podle § 16 odst. 9 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů), školních družin, a dále zcela sjednotilo (tj. centrálně stanovilo) normativy pro základní umělecké školy a pedagogickou práci ve vyšších odborných školách ve školách všech zřizovatelů. Pro výše uvedené segmenty neveřejného školství tak MŠMT již vytvořilo jednoznačnou základnu pro tvorbu normativů v souladu s § 4 zákona č. 306/1999 Sb.

V rámci druhé etapy tohoto procesu došlo v roce 2021 ke změně struktury normativů pro oblast středního vzdělávání včetně vzdělávání v konzervatořích a rovněž pro oblast zařízení školního stravování a školských ubytovacích zařízení, byť zde se nejedná o důsledek nového systému financování veřejných škol a školských zařízení.

Pro rok 2023 došlo ke zpřesnění jednotky výkonu v jednotlivých normativech. Normativ stanovený MŠMT zohledňuje nejenom průměrnou výši neinvestičních výdajů na přímé výdaje na vzdělávání ve školách (a na pedagogickou práci ve školních družinách) a průměrnou výši krajského normativu na školské služby poskytované ze státního rozpočtu obecním či krajským školám a školským zařízením vymezené v § 160 školského zákona, ale také tzv. provozní složku odrážející nejen normativy tzv. ostatních neinvestičních výdajů (dále jen „ONIV“), ale také „provozní příspěvek“ zřizovatele veřejných škol a školských zařízení (který hradí obec či kraj primárně ze zdrojů rozpočtového určení daní), pokud jsou pro tento účel dostupné relevantní údaje.

Normativ mzdových prostředků pro rok 2023 zohledňuje rovněž navýšení celkových prostředků na platy nepedagogických zaměstnanců v regionálním školství územních samosprávných celků o 8 % (což odpovídá 10% zvýšení platových tarifů nepedagogických zaměstnanců od 1. září 2022 na základě nařízení vlády č. 264/2022 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 341/2017 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů) - normativy mzdových prostředků nepedagogických zaměstnanců konstruované dle níže uvedených principů byly následně navýšeny o 2,667 % (tj. $8/100 \cdot 4/12$).

Struktura soustavy normativů neinvestičních výdajů pro soukromé školství pro rok 2023, uvedené v příloze k č.j. MSMT-88/2023-4):

Část I.: normativy pro školy a školská zařízení. Z hlediska způsobu konstrukce normativů je lze rozdělit na 4 odlišné oblasti:

- normativy konstruované podle principu vytvořeného již v roce 2020 - normativy pro mateřské školy, základní školy a školní družiny, a to jak pro děti a žáky v běžných¹ třídách a odděleních (v tabulkách označeno jako „BT“ a „BO“), tak i pro děti a žáky ve třídách a odděleních zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona (dále jen „speciální“, v tabulkách označeno jako „ST“ a „SO“), pro děti v přípravných třídách (v tabulkách označeno jako „PT“), pro děti ve třídách přípravného stupně základní školy speciální (v tabulkách označeno jako „PS“),
- normativy konstruované podle principu vytvořeného v roce 2021 - normativy pro jednotlivé obory vzdělání středních škol (dále jen „SŠ“), pro obory vzdělání konzervatoří, pro zařízení školního stravování a pro školská ubytovací zařízení,
- centrálně stanovené normativy pro základní umělecké školy (dále jen „ZUŠ“) a vyšší odborné školy (dále jen „VOŠ“),
- valorizované normativy pro dětské domovy, školská poradenská zařízení, střediska výchovné péče, střediska volného času a školní kluby.

Část II.: normativy pro praktické vyučování realizované v oborech vzdělání středních škol ve střediscích praktického vyučování.

Část III.: koeficienty pro ostatní formy vzdělávání v oborech vzdělání SŠ a VOŠ

Část IV.: normativy (nebo koeficienty k normativům) pro:

- žáka a studenta vzdělávaného podle individuálního vzdělávacího plánu,
- dítě mateřské školy, jde-li o dítě individuálně vzdělávané podle § 34b školského zákona,
- žáka základní školy, plnění povinnou školní docházku podle § 38 nebo § 41 školského zákona

Část V.: příplatky na speciální vzdělávací potřeby žáků středních škol

Část VI.: další příplatky:

- na dítě v MŠ, jde-li o dítě – cizince, pro které je předškolní vzdělávání povinné (dle § 34 odst. 1 školského zákona), pokud je na pracovišti MŠ 4 a více těchto dětí

Část VII. a VIII.: normativy na podpůrná opatření.

¹ Třídy zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona jsou pro potřeby výkaznictví označeny jako „speciální třídy“, třídy zřízené ve škole při dětském domově se školou nebo při diagnostickém ústavu, které nejsou zřízeny podle § 16 odst. 9 školského zákona, se označují jako „třídy pro žáky v DD se školou, VÚ, DgÚ“, ostatní třídy se označují jako „běžné třídy“ (viz metodické pokyny k jednotlivým výkonovým zahajovacím výkazům).

Zákonné odvody jsou vyčísleny ve výši 35,8 % z normativu mzdových prostředků. Celkový normativ neinvestičních výdajů (NIV) je součtem normativu mzdových prostředků, zákonných odvodů a celkového normativu ostatních neinvestičních výdajů (ONIV).

Normativ NIV = normativ MP x 1,358 + celkový normativ ONIV.

Přestože ve veřejném školství byl v roce 2022 zajištěn 2% platový nárůst v oblasti pedagogické práce a od 1. 9. 2022 8% nárůst v oblasti nepedagogické práce, z meziročního porovnání normativů pro soukromé školství na rok 2023 s normativy na rok 2022 vyplývá, že se normativy mzdových prostředků zejména pro mateřské školy, plně organizované základní školy, školní družiny a rovněž pro naprostou většinu oborů vzdělání středních škol zvýšily více než by odpovídalo zvýšení platů ve veřejném školství. Jedná se o zamýšlený důsledek změny financování regionálního školství územních samosprávných celků – snižování počtu dětí a žáků na 1 učitele a s tím spojený růst jednotkových výdajů na vzdělávání.

1. Část I. přílohy - normativy pro mateřské školy, základní školy (včetně přípravných tříd) a školní družiny

Normativy jsou konstruovány podle stejných principů jako v roce 2022.

1.1. Normativy pro mateřské školy, základní školy (včetně přípravných tříd) a školní družiny - běžné třídy a běžná oddělení

1.1.1. Mzdové prostředky (dále jen „MP“)

MŠMT stanovilo pro rok 2022 normativy pro mateřské školy (dále jen „MŠ“), základní školy (dále jen „ZŠ“) a pedagogickou práci ve školních družinách (dále jen „ŠD“) podle nového způsobu financování pro veřejné školy a na jejich základě stanovilo jednotlivým právnickým osobám finanční prostředky pro rok 2022² (dále jen „rozpis rozpočtu“).

Normativy na rok 2023 pro soukromé MŠ, ZŠ a ŠD odrážejí reálnou průměrnou výši finančních prostředků stanovených MŠMT rozpisem rozpočtu pro veřejné školy (a pedagogickou práci ve školních družinách) v roce 2022 (a v případě ŠD také reálnou průměrnou výši krajských normativů stanovených pro ŠD v roce 2022) a rovněž průměrnou výši výdajů vykázaných zřizovateli těchto veřejných škol za rok 2021. Odpovídají tedy jednotkovým neinvestičním výdajům ve srovnatelném oboru vzdělání a formě vzdělávání ve škole či srovnatelné mateřské škole nebo ve srovnatelné školské službě ve školském zařízení. Stejným principem byly stanoveny normativy již pro roky 2022, 2021 a 2020.

Z rozpisu rozpočtu veřejných škol na rok 2022 byla analyzována data o výši mzdových prostředků (dále jen „MP“) pedagogických pracovníků a nepedagogických zaměstnanců, a to:

- ve všech MŠ a ZŠ v případě MP pedagogických pracovníků,
- pouze v samostatných MŠ a samostatných ZŠ v případě MP nepedagogických zaměstnanců,
- pouze v běžných třídách těchto škol,
- ZŠ byly analyzovány v rozdělení na ZŠ tvořené pouze třídami I. stupně a na ZŠ tvořené třídami obou stupňů, tj. plně organizované (z důvodu rozdílných hodnot PHmax),
- v případě MŠ byly MP pedagogických pracovníků očištěny o částku vynaloženou na vzdělávání dětí, jde-li o dítě – cizince, pro které je předškolní vzdělávání povinné

² Viz materiál "[Principy rozpisu rozpočtu přímých výdajů RgŠ územních samosprávných celků na rok 2022](#)", č.j. MSMT-2603/2022, kterým MŠMT zveřejnilo podrobný rozpis rozpočtu pro školy a pedagogickou práci ve školních družinách, které jsou zřízené krajem, obcí, nebo dobrovolným svazkem obcí pro rok 2022.

(dle § 34 odst. 1 školského zákona), pokud je na pracovišti MŠ 4 a více těchto dětí. Tato částka byla vypočtena následovně: počet skupin těchto dětí-cizinců financovaných v roce 2022 (444 skupin) děleno úvazkem učitele MŠ (31 hodin přímé pedagogické činnosti týdně) krát průměrný plat učitele MŠ (z rozpisu rozpočtu veřejných MŠ v roce 2022, bez škol při zdravotnických zařízeních, ve výši 41 071 Kč) krát 12 – viz také část 11).

V případě ŠD byly analyzovány MP pedagogických pracovníků i nepedagogických zaměstnanců ve všech běžných odděleních.

Výsledné hodnoty navržených normativů MP jsou váženým aritmetickým průměrem MP z rozpisu rozpočtu veřejných škol na rok 2022, tj. u MŠ, ZŠ tvořených pouze třídami I. stupně a ZŠ plně organizovaných byl celkový objem MP pro jednotlivé školy vydělen celkovým počtem dětí/žáků v běžných třídách daného druhu školy, u ŠD byl celkový objem MP pedagogických pracovníků vydělen celkovým počtem žáků v běžných odděleních. V případě ŠD je navržený normativ MP nepedagogických zaměstnanců váženým aritmetickým průměrem MP vypočtených na základě krajských normativů, stanovených jednotlivými krajskými úřady pro ŠD v roce 2022, a počtu žáků v běžných odděleních.

Normativy MP nepedagogických zaměstnanců byly následně navýšeny o 2,667 %.

Průměrné MP veřejných MŠ, ZŠ a ŠD v roce 2022 (v Kč):

Druh školy a školského zařízení	MPP	MPN	MP celkem
MŠ	44 523	8 544	53 067
ZŠ jen s třídami I. stupně	50 184	10 844	61 028
ZŠ plně organizované	41 159	5 938	47 097
ŠD	15 166	399	15 565

Pozn.: MP veřejných škol a ŠD z rozpisu rozpočtu na rok 2022, MP ŠD z krajských normativů na rok 2022, MPN následně navýšeny o 2,667 %, počty dětí/žáků/účastníků ve školním roce 2021/2022 jsou z příslušných statistických zahajovacích výkonových výkazů

Pro mateřskou školu nebo třídu s polodenním provozem je normativ stanoven ve výši 50 % z normativu NIV pro školu nebo třídu s celodenním provozem.

Pro dítě v přípravné třídě ZŠ je stanoven normativ NIV ve stejné výši, jako pro žáka v běžné třídě ZŠ plně organizované.

1.1.2. Ostatní neinvestiční výdaje (dále jen „ONIV“)

V návaznosti na realizaci převodového můstku zohledňujícího skutečné „jednotkové výdaje“ na dítě či žáka ve srovnatelném druhu veřejné školy či školského zařízení v novém způsobu financování, tzv. přímých výdajů na vzdělávání ze státního rozpočtu, přistoupilo MŠMT také k maximálně možné reálnosti stanovení tzv. ONIV složky normativů neveřejného školství.

ONIV složka odráží nejenom ONIV stanovené MŠMT podle § 161 odst. 1 písm. e) školského zákona nebo zahrnuté v krajských normativních (např. další vzdělávání pedagogických pracovníků, učebnice a učební pomůcky, náhrady za dočasnou pracovní neschopnost), ale také příspěvek na provoz veřejných škol a školských zařízení (které hradí obec či kraj primárně ze zdrojů rozpočtového určení daní nebo MŠMT u svých škol a školských zařízení ze státního rozpočtu). Zatímco složka zahrnutá v rozpisu rozpočtu veřejných škol na příslušný kalendářní rok (od roku 2020 je v souladu s § 161 odst. 1 písm. e) školského zákona stanovována přímo MŠMT) vychází z normativů stanovených MŠMT v roce 2022 (a rovněž složka zahrnutá v krajských

normativech v případě ŠD) je zřejmá a je vyjádřena na jednotku výkonu³, část hrazená z rozpočtu zřizovatele není ve veřejně dostupných údajích přesně vyčíslena. Vzhledem k tomu, že většina právnických osob vykonává více činností (zpravidla MŠ, ZŠ a ŠD), nelze tento výdaj rozdělit ani na konkrétní činnosti ani na jednotku výkonu. Je tak třeba provést určité zjednodušení.

Ze zahajovacích výkazů (zdroj MŠMT) MŠ a ZŠ je znám počet dětí a žáků docházejících do školy zřizované obcí v daném školním roce (vč. žáků vzdělávajících se v zahraničí, zahraniční škole, individuálně vzdělávaných nebo žáků v nižším stupni víceletého gymnázia). Z dat finančního výkazu FIN 2-12M (zdroj monitor.statnipokladna.cz) je pak znám objem výdajů obcí za příslušný kalendářní rok (položka rozpočtové skladby 5331 - *Neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím* snižená o položku rozpočtové skladby 2122 - *Odvody příspěvkových organizací* a to pouze za paragrafy rozpočtové skladby 3111 - *Mateřské školy* a 3115 - *Ostatní záležitosti předškolního vzdělávání* a paragrafy rozpočtové skladby 3113 - *Základní školy*, 3117 - *První stupeň základních škol*, 3118 - *Druhý stupeň základních škol* a 3119 - *Ostatní záležitosti základního vzdělávání*). Problémem tohoto přístupu je skutečnost, že obec není vždy schopna příspěvek přesně rozdělit na odpovídající paragrafy nebo příspěvek na těchto paragrafech nevykazuje vůbec.

Průměrné ONIV dle normativů pro ÚSC v roce 2022 a průměrné výdaje obcí v roce 2021 na 1 dítě nebo žáka (v Kč):

Druh školy	Ø ONIV dle normativů pro ÚSC v roce 2022	Ø výdaje obcí v roce 2021 *	Celkem
MŠ	450	9 249	9 699
ZŠ pouze s třídami I. stupně	1 710	10 776	12 486
ZŠ plně organizované	1 492	10 776	12 268

* (postup výpočtu → očištěné výdaje celkem/celkový počet dětí MŠ (žáků ZŠ))

Úprava výše ONIV u MŠ je rozložena do dvou kroků – i pro rok 2023 jsou provozní výdaje u MŠ stanoveny ve výši ½ výše provozních výdajů ZŠ a v následujícím období bude u MŠ i ZŠ normativ stanovován dle posledního známého normativu stanoveného ministerstvem podle § 161 odst. 1 písm. e) školského zákona a průměrného čistého příspěvku na provoz ze strany obcí v přepočtu na 1 dítě.

Paragraf rozpočtové skladby 3143 - *Školní družiny a kluby* je společný pro školní družiny a kluby - nelze žádným způsobem rozklíčovat, jaká výše příspěvku vykazovaná na tomto paragrafu náleží ŠD. Proto v případě ŠD normativ ONIV odráží pouze průměrnou výši přímých ONIV z krajských normativů v roce 2022.

³ V roce 2022 došlo ve veřejném školství k meziročnímu snížení finančních prostředků na ONIV (kompenzováno prostředky Národního plánu obnovy).

1.2. Normativy pro mateřské školy, základní školy (včetně přípravného stupně) a školní družiny - speciální třídy⁴ a oddělení

Normativy pro speciální třídy jsou konstruovány z následujících částí:

- základ normativu,
- příplatek k normativu (dle druhu znevýhodnění a na asistenta pedagoga),
- ONIV (přímé a provozní).

1.2.1. Základ normativu

Základem normativu je normativ na 1 dítě, žáka v běžné třídě MŠ nebo ZŠ či účastníka v běžném oddělení ŠD vytvořený principem popsaným v části 1.1. Výše této základní částky je srovnatelná s průměrnými jednotkovými výdaji ve veřejném školství.

Použije se jak parametr MP pedagogů i nepedagogů, tak i parametr zákonných odvodů a ONIV.

1.2.2. Příplatek k normativu

Příplatek k normativu je vnitřně složen ze dvou částí:

a) **První částí příplatku je reálný rozdíl mezi jednotkovým výdajem na 1 dítě či žáka v části přímých výdajů na vzdělávání mezi běžnou a speciální třídou (oddělením) MŠ, ZŠ a ŠD.** Jedná se o jednotkové výdaje z rozpisu rozpočtu veřejných škol na rok 2022 a zahrnují jak MPP – výdaje na mzdové prostředky pedagogických pracovníků (analyzována data MŠ, ZŠ a ŠD i s ostatními součástmi), tak MPN – výdaje na mzdové prostředky nepedagogických zaměstnanců (analyzována data pouze v samostatných MŠ a samostatných ZŠ). S ohledem na maximální reálnost průměrných výdajů byly analyzovány ZŠ jako celek, v rozdělení dle příznaku třídy podle zdravotního postižení (speciální vzdělávací potřeby):

- třídy zřízené pro žáky s mentálním, zrakovým a sluchovým postižením nebo závažnými vývojovými poruchami učení (zdravotní postižení 1),
- třídy zřízené pro žáky s tělesným postižením, závažnými vývojovými poruchami chování, souběžným postižením více vadami nebo autismem (zdravotní postižení 2),
- třídy zřízené pro žáky se závažnými vadami řeči (zdravotní postižení 0).

Průměrné MP pedagogických pracovníků z rozpisu rozpočtu v následujících druzích škol (v Kč):

Druh školy		MPN/žáka v ST	MPN/žáka v BT	Rozdíl spec.-běžná třída
MŠ	jen samostatné	20 570	8 322	12 248
ZŠ	jen samostatné	21 043	5 937	15 106

Průměrné MP nepedagogických zaměstnanců z rozpisu rozpočtu v následujících druzích škol (v Kč):

Druh školy		MPN/žáka v ST	MPN/žáka v BT	Rozdíl spec.-běžná třída
MŠ	jen samostatné	20 570	8 322	12 248
ZŠ	jen samostatné	21 043	5 937	15 106

⁴ Princip tvorby normativů pro speciální třídy byl detailně popsán v materiálu Změna struktury normativů soukromých a církevních mateřských škol, základních škol a školních družin s třídami a odděleními zřízenými podle § 16 odst. 9 školského zákona v návaznosti na změnu financování veřejného školství s účinností od 1. ledna 2020, publikovaném na webu MŠMT (<http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/ekonomika-skolstvi/zmena-struktury-normativu-soukromych-a-cirkevnych-materskych>).

Příplatky MP nepedagogických zaměstnanců byly následně navýšeny o 2,667 %.

Pro dítě ve třídě přípravného stupně (PS) je stanoven normativ MP i ONIV ve stejné výši, jako pro žáka základní školy speciální, včetně příplatku na zdravotní postižení 2. Liší se však výší příplatku na asistenta pedagoga.

b) **Druhou částí příplatku je dopočet na asistenty pedagoga** (resp. v případě logopedických tříd základních škol na individuální speciálně-pedagogickou péči).

V průběhu roku 2019 byly přijaty systémové změny týkající se financování asistentů pedagoga ve školách, třídách a odděleních zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona – ve školách, třídách a odděleních zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona není od ledna 2020 přípustné podpůrné opatření Asistent pedagoga. Toto podpůrné opatření je ve veřejných školách nahrazeno „normovaným množstvím“ asistentů pedagoga (dále jen „AP“) na třídu. Proto byla vytvořena druhá část příplatku k normativu, do níž byly již pro rok 2020 shodnou logikou a strukturou jako ve veřejném školství promítnuty výše úvazků AP, které je stát připraven hradit v konkrétní třídě nebo oddělení zřízené pro děti, žáky nebo účastníky s určitou speciální vzdělávací potřebou (§ 16 odst. 9 školského zákona). Rozhodujícím faktorem je tzv. příznak třídy (tj. pro kterou speciální vzdělávací potřebu je třída zřízena) uvedený ve školní matrice.

Standardní výpočet jednotkových výdajů, tj. v tomto případě objem výdajů z rozpisu rozpočtu na rok 2022 na MP AP dělený všemi dětmi/žáky/účastníky ve speciálních třídách škol, které AP mají, lze použít pouze u mateřských škol a školních družin, tedy tam, kde není třeba výdaje na AP rozdělovat podle speciální vzdělávací potřeby dětí či žáků.

V případě MŠ je vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, stanoven rozsah práce 36 hodin přímé pedagogické činnosti asistenta pedagoga na každou speciální třídu MŠ – bez ohledu na speciální vzdělávací potřebu, pro kterou je zřízena. Skutečné jednotkové výdaje roku 2022 na AP jsou ve výši 38 802 Kč.

V případě ŠD je vyhláškou č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, stanoven rozsah práce 15 hodin přímé pedagogické činnosti asistenta pedagoga na každé speciální oddělení ŠD – bez ohledu na speciální vzdělávací potřeby žáků, pro které je zřízeno. Skutečné jednotkové výdaje roku 2022 na AP jsou ve výši 12 394 Kč.

V případě ZŠ se určují příplatky na AP jak v rozdělení na obor vzdělání (79-01-C/01 Základní škola nebo 79-01-B/01 Základní škola speciální), tak v rozdělení podle druhu zdravotního postižení (resp. speciální vzdělávací potřeby) 1 a 2. Pro určení výše příplatku na AP v tomto podrobném dělení, a to jak ze skutečných výdajů z rozpisu rozpočtu, tak i z počtu úvazků z výkazu P1c-01 (výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství), není dostatečná datová základna. Příplatky na AP pro rok 2023 jsou tedy stanoveny stejně jako pro rok 2022, tj. ne ze skutečných výdajů, ale z maximálního počtu hodin výuky s AP dle nařízení vlády č. 123/2018 Sb., ustanovení maximálního počtu hodin výuky financovaného ze státního rozpočtu pro základní školu, střední školu a konzervatoř zřizovanou krajem, obcí nebo svazkem obcí, ve znění pozdějších předpisů, s aktualizovaným průměrným platem a průměrnou naplněností tříd (oproti školnímu roku 2021/2022 došlo k mírnému zvýšení naplněnosti tříd v případě základní školy i základní školy speciální a naopak k mírnému snížení naplněnosti tříd v případě přípravného stupně ZŠ speciální, proto meziroční nárůst příplatku na AP nekopíruje samotný nárůst průměrného platu).

Rozhodující je příznak třídy a obor vzdělání, ve kterém se konkrétní žák vzdělává (tedy zda se jedná o 79-01-C/01 Základní škola nebo 79-01-B/01 Základní škola speciální) a podle toho je napočteno příslušné pásmo rozsahu hodin přímé pedagogické činnosti asistenta pedagoga (0, 1 a 2). Stanovené částky vycházejí z nařízení vlády č. 123/2018 Sb.

Typ třídy:

kód	text	typ třídy
11L	Třída pro lehce mentálně postižené	1
11S	Třída pro středně mentálně postižené	1
11T	Třída pro těžce mentálně postižené	1
12S	Třída pro středně těžce sluchově postižené	1
12T	Třída pro těžce sluchově postižené	1
13S	Třída pro středně těžce zrakově postižené	1
13T	Třída pro těžce zrakově postižené	1
14S	Třída pro žáky s vadami řeči	0
14T	Třída pro žáky s těžkou vadou řeči	0
15S	Třída pro tělesně postižené	2
15T	Třída pro žáky s těžkým tělesným postižením	2
16S	Třída pro žáky s vývojovými poruchami chování	2
16T	Třída pro žáky s těžkými poruchami chování	2
16U	Třída pro žáky s vývojovými poruchami učení	1
17A	Třída pro žáky se souběžným postižením více vadami	2
17B	Třída pro hluchoslepé	2
18A	Třída pro autistické žáky	2

Přepočtení na jednotkový výdaj na 1 žáka ZŠ je stanoven na průměrný počet žáků ve třídě s daným příznakem třídy a v daném oboru vzdělání ve veřejném školství - viz následující:

Maximální počet hodin výuky s AP financovaný ze státního rozpočtu dle přílohy č. 2 k NV č. 123/2018 Sb. (ve znění NV č. 195/2019 Sb.):

79 Obecná příprava - základní škola zřízená podle § 16 odst. 9 školského zákona			méně než 4 žáci	4 – méně než 6 žáků	6 a více žáků
B35	79-01-C/01	Základní škola (1. stupeň)	0	20	24
B36	79-01-C/01	Základní škola (1. stupeň) zřízená pro žáky s tělesným postižením, závažnými vývojovými poruchami chování, souběžným postižením více vadami nebo autismem	0	40	48
B37	79-01-C/01	Základní škola (2. stupeň)	0	26	31
B38	79-01-C/01	Základní škola (2. stupeň) zřízená pro žáky s tělesným postižením, závažnými vývojovými poruchami chování, souběžným postižením více vadami nebo autismem	0	52	62

Základní škola 79-01-C/01

pásmo 6 a více žáků:

typ třídy 1 (dle zdr. postižení)

průměr na 1 třídu $Z\check{S} = ((5 * 24) + (4 * 31)) / 9 =$		27,1111111	hod
přepočteno na úvazek AP = / 36 =		0,75308642	úvazku AP
30 140	Ø plat AP *12 = MP na AP za rok na 1 třídu	272 376	MP AP na třídu
		30 476	MP AP na 1 žáka v Ø naplněné třídě ve veřejných školách (8,94)

typ třídy 2 (dle zdr. postižení)

průměr na 1 třídu $Z\check{S} = ((5 * 48) + (4 * 62)) / 9 =$		54,2222222	hod
přepočteno na úvazek AP = / 36 =		1,50617284	úvazku AP
30 140	* Ø plat AP *12 = MP na AP za rok na 1 třídu	544 753	MP AP na třídu
		68 349	MP AP na 1 žáka v Ø naplněné třídě ve veřejných školách (7,97)

Maximální počet hodin výuky s AP financovaný ze státního rozpočtu dle přílohy č. 2 k NV č. 123/2018 Sb. (ve znění NV č. 195/2019 Sb.):

79 Obecná příprava			méně než 4 žáci	4 a více žáků
B39	79-01-B/01	Základní škola speciální (I. díl, 1. stupeň)	0	23
B40	79-01-B/01	Základní škola speciální (I. díl, 1. stupeň) v případě vzdělávání žáků se závažnými vývojovými poruchami chování, tělesným postižením, souběžným postižením více vadami nebo autismem.	0	69
B41	79-01-B/01	Základní škola speciální (I. díl, 2. stupeň)	0	29
B42	79-01-B/01	Základní škola speciální (I. díl, 2. stupeň) v případě vzdělávání žáků se závažnými vývojovými poruchami chování, tělesným postižením, souběžným postižením více vadami nebo autismem.	0	87
B43	79-01-B/01	Základní škola speciální (II. díl)	0	42
B44	79-01-B/01	Základní škola speciální (II. díl) v případě vzdělávání žáků se závažnými vývojovými poruchami chování, tělesným postižením, souběžným postižením více vadami nebo autismem.	0	63

Základní škola speciální 79-01-B/01

pásmo 4 a více žáků:

typ třídy 1 (dle zdr. postižení) - I. díl

průměr na 1 třídu $Z\check{S} = ((6 * 23) + (4 * 29)) / 10 =$		25,4	hod
přepočteno na úvazek AP = / 36 =		0,70555556	úvazku AP
30 140	* Ø plat AP *12 = MP na AP za rok na 1 třídu	255 185	MP AP na třídu
		41 501	MP AP na 1 žáka v Ø naplněné třídě ve veřejných školách (6,15)

typ třídy 2 (dle zdr. postižení) - I. díl

průměr na 1 třídu ZŠ = $((6 * 69) + (4 * 87)) / 10 =$		76,2	hod
přepočteno na úvazek AP = / 36 =		2,11666667	úvazku AP
30 140	* Ø plat AP * 12 = MP na AP za rok na 1 třídu	765 556	MP AP na třídu
		129 529	MP AP na 1 žáka v Ø naplněné třídě ve veřejných školách (5,91)

Maximální počet hodin výuky s AP financovaný ze státního rozpočtu dle přílohy č. 2 k NV č. 123/2018 Sb. (ve znění NV č. 195/2019 Sb.):

Přípravný stupeň:		méně než 4 žáci	4 a více žáků
B45	Třídy přípravného stupně základní školy speciální	0	20

Přípravný stupeň základní školy speciální

pásmo 4 a více žáků (bez ohledu na zdravotní postižení):

přepočteno na úvazek AP = / 36 =		0,55555556	úvazku AP
30 140	* Ø plat AP * 12 = MP na AP za rok na 1 třídu	200 933	MP AP na třídu
		39 733	MP AP na 1 žáka v Ø naplněné třídě PS ve veřejných školách (5,06)

Ø plat AP z P1-04, odd. III v roce 2021 (zřizovatelé 2+7+B), valorizovaný pro rok 2022 (tj. o 2 %) = 30 140 Kč.

ZŠ s druhem postižení 1 = dle tabulky vypočtený úvazek AP na 1 třídu * Ø plat AP * 12 / počet žáků v ST

ZŠ s druhem postižení 2 = dle tabulky vypočtený úvazek AP na 1 třídu * Ø plat AP * 12 / počet žáků v ST

Příplatky na speciální pedagogy v logopedických třídách ZŠ (typ třídy 0, druh zdravotního postižení 0) jsou stanoveny stejným způsobem jako pro rok 2022, tj. ve výši 1 hodiny týdně navíc na 1 žáka, tj. pro rok 2023 ve výši 23 290 Kč.

Výpočet = Ø plat speciálního pedagoga * 12 / 24 (dle NV č. 75/2005 Sb., o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické a přímé pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů, je týdenní rozsah přímé pedagogické činnosti speciálního pedagoga 20-24 hod).

Ø plat speciálního pedagoga z P1-04, odd. III v roce 2021, valorizovaný pro rok 2022 (tj. o 2 %) = 46 579 Kč.

1.2.3. ONIV

Část ONIV je také složena ze dvou složek:

a) ONIV, které jsou u veřejných MŠ a ZŠ součástí přímých výdajů – tato část ONIV vztahující se k 1 dítěti či 1 žákovi v běžné škole, je připočtena k základu normativu (viz část 1.1.2.) a její propočty vycházejí z rozpisu rozpočtu veřejných škol na rok 2022 (viz níže). Navýšení této části ONIV z titulu speciální školy či třídy (na speciální učebnice a učební pomůcky) je dopočteno k části příplatku (viz část 1.2.2).

b) „provozní ONIV“, které jsou u veřejných MŠ a ZŠ poskytovány zřizovatelem – z dat

dostupných na portálu monitor.statnipokladna.cz byla zjištěna skutečná výše výdajů obcí na jimi zřizované běžné školy (jsou součástí základu normativu v části ONIV) a skutečné výdaje obcí a krajů na jimi zřizované speciální školy. Rozdíl mezi těmito výdaji na speciální školy a na běžné školy je dopočten k části ONIV příplatku.

ONIV v základu normativu (z rozpisu rozpočtu veřejných škol na rok 2022):

Druh školy	ONIV
MŠ	450
ZŠ tvořené pouze třídami 1. stupně	1 710
ZŠ plně organizované	1 492

ONIV v části příplatek:

Rozdíl v ONIV z rozpisu rozpočtu veřejných škol na rok 2022 mezi „speciální“ a běžnou třídou	BT	ST	rozdíl
MŠ	450	1 150	700
ZŠ tvořené pouze třídami 1. stupně	1 710	2 300	590
ZŠ plně organizovaná	1 492	2 078	586
ZŠ speciální	1 492	2 000	508

„Provozní ONIV“ v části příplatek:

Čistý příspěvek (položka 5331-2122)	Čistý příspěvek na 1 dítě/žáka v ST	Čistý příspěvek na 1 dítě/žáka v BT	Čistý příspěvek na 1 dítě/žáka - ROZDÍL
§ 3112 - MŠ pro děti se SVP	11 917	9 249	2 668
§ 3114 - ZŠ pro žáky se SVP	25 975	10 776	15 199

1.2.4. Podrobný přehled výše jednotlivých částí normativů pro speciální školy a třídy

	Běžné třídy a základ pro "speciální" třídy				"speciální" třídy - příplatek				"speciální" třídy - AP				Normativ celkem			
	NIV celkem	MP	odvody 35,8 %	ONIV	NIV celkem	MP	odvody 35,8 %	ONIV	NIV celkem	MP	odvody 35,8 %	ONIV	NIV celkem	MP	odvody 35,8 %	ONIV
Mateřské školy s celodenním provozem																
pro všechny velikostní kategorie	77 903	53 067	18 998	5 838	121 458	86 959	31 131	3 368	52 693	38 802	13 891	0	252 054	178 828	64 020	9 206
Základní školy jen s žáky 1. stupně																
obor vzdělání 79-01-C/01 ZŠ																
třída zřízená pro druh zdrav.post. 1	95 362	61 028	21 848	12 486	141 332	92 447	33 096	15 789	41 386	30 476	10 910	0	278 080	183 951	65 854	28 275
třída zřízená pro druh zdrav.post. 2	95 362	61 028	21 848	12 486	171 876	114 939	41 148	15 789	92 818	68 349	24 469	0	360 056	244 316	87 465	28 275
třída zřízená pro druh zdrav.post. 0	95 362	61 028	21 848	12 486	111 198	70 257	25 152	15 789	31 628	23 290	8 338	0	238 188	154 575	55 338	28 275
Základní školy jen s žáky 1. stupně																
obor vzdělání 79-01-B/01 ZŠ speciální																
třída zřízená pro druh zdrav.post. 1	95 362	61 028	21 848	12 486	141 032	92 447	33 096	15 489	56 358	41 501	14 857	0	292 752	194 976	69 801	27 975
třída zřízená pro druh zdrav.post. 2	95 362	61 028	21 848	12 486	171 576	114 939	41 148	15 489	175 900	129 529	46 371	0	442 839	305 496	109 368	27 975
třída zřízená pro druh zdrav.post. 0	95 362	61 028	21 848	12 486	110 898	70 257	25 152	15 489	31 628	23 290	8 338	0	237 888	154 575	55 338	27 975
Základní školy plně organizované																
obor vzdělání 79-01-C/01 ZŠ																
třída zřízená pro druh zdrav.post. 1	76 226	47 097	16 861	12 268	141 328	92 447	33 096	15 785	41 386	30 476	10 910	0	258 940	170 020	60 867	28 053
třída zřízená pro druh zdrav.post. 2	76 226	47 097	16 861	12 268	171 872	114 939	41 148	15 785	92 818	68 349	24 469	0	340 916	230 385	82 478	28 053
třída zřízená pro druh zdrav.post. 0	76 226	47 097	16 861	12 268	111 194	70 257	25 152	15 785	31 628	23 290	8 338	0	219 048	140 644	50 351	28 053
(pro všechny velikostní kategorie)																
Základní školy plně organizované																
obor vzdělání 79-01-B/01 ZŠ speciální																
třída zřízená pro druh zdrav.post. 1	76 226	47 097	16 861	12 268	141 250	92 447	33 096	15 707	56 358	41 501	14 857	0	273 834	181 045	64 814	27 975
třída zřízená pro druh zdrav.post. 2	76 226	47 097	16 861	12 268	171 794	114 939	41 148	15 707	175 900	129 529	46 371	0	423 920	291 565	104 380	27 975
třída zřízená pro druh zdrav.post. 0	76 226	47 097	16 861	12 268	111 116	70 257	25 152	15 707	31 628	23 290	8 338	0	218 970	140 644	50 351	27 975
(pro všechny velikostní kategorie)																
Školní družiny																
pro všechny velikostní kategorie	21 161	15 565	5 572	24	24 069	17 724	6 345	0	16 831	12 394	4 437	0	62 062	45 683	16 355	24
Přípravné stupně ZŠ speciální																
pro všechny velikostní kategorie	248 020	162 036	58 009	27 975	0	0	0	0	53 957	39 733	14 224	0	301 977	201 769	72 233	27 975

(1 normativ pro třídu PS včetně příplatku)

2. Část I. přílohy - normativy pro jednotlivé obory vzdělání středních škol (dále jen „SŠ“)

2.1. Princip tvorby normativů MP oborů vzdělání středních škol

Zatímco pro soukromé střední školy (dále jen „SŠ“) a konzervatoře je i nadále platný striktně normativní princip financování podle skutečného počtu žáků, financování veřejných středních škol a konzervatoří je od 1. 1. 2020 založeno na kombinaci normativního a nákladového principu.

Jednotkou výkonu ve veřejných školách již není pouze žák v daném oboru vzdělání, ale:

- pedagogická práce ve středních školách a konzervatořích je nově financována na základě skutečného počtu odučených hodin v souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy, maximálně však do výše tzv. PHmax (maximální rozsah výuky v jednotlivých oborech vzdělání), který závisí na naplněnosti tříd v daném oboru vzdělání středních škol či průměrném počtu žáků v daném oboru vzdělání konzervatoří na jeden ročník. Tj. ve veřejném školství je financována skutečnost, ne státem stanovené maximum.
- u nepedagogické práce ve středních školách a konzervatořích zůstává i nadále normativní systém financování, nově je však v kombinaci normativů na:
 - ředitelství (právnícká osoba),
 - další pracoviště školy,
 - třídu střední školy v daném oboru vzdělání či žáka konzervatoře v daném oboru vzdělání, v jednotlivých formách vzdělávání.

Objem finančních prostředků pro veřejné školy je tak stanoven pro každou jednotlivou právníckou osobu jako celek - nelze rozlišit výši mzdových prostředků pro jednotlivé obory vzdělání ve škole a v případě objemu mzdových prostředků pro nepedagogické zaměstnance ani výši finančních prostředků pro jednotlivé druhy činnosti právnícké osoby.

Tyto skutečnosti vedly k tomu, že MŠMT intenzivně pracovalo na vytvoření „převodového můstku“ mezi normativně-nákladovým systémem financování veřejných středních škol a konzervatoří a normativním systémem financování neveřejných škol. Podrobné analýze byla podrobena především vzdělávací soustava veřejných středních škol a konzervatoří s ohledem na jednotlivé obory vzdělání podle nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, a rovněž výdaje spojené s financováním pedagogické a nepedagogické práce v těchto školách v roce 2020. Cílem bylo nalézt systémově správný, obhajitelný, transparentní a stabilní způsob stanovení jednotkových výdajů na žáka jako základu pro normativy neveřejných škol pro rok 2021 a následující roky. Princip stanovení normativů pro střední školy a konzervatoře byl konzultován se zástupci soukromého a církevního školství, v srpnu 2020 byl schválen vedením MŠMT a zveřejněn na webu MŠMT⁵. Normativy pro rok 2023 jsou stanoveny podle stejného principu jako v roce 2022.

Jak bylo uvedeno výše, celkový objem finančních prostředků rozepsaných veřejné střední škole nelze prokazatelně rozlišit na jednotlivé obory vzdělání ve škole vyučované. Přispívá k tomu i skutečnost, že většina středních škol má bohatou strukturu oborů vzdělání. Pro zjištění jednotkového výdaje na žáka v běžné třídě, tzv. „základu normativu“, je třeba analyzovat školy zřizované kraji, příp. obcemi pouze s běžnými třídami, z nichž:

⁵ [Princip stanovení výše normativů soukromých a církevních středních škol a konzervatoří od roku 2021.](#)

- 1 obor vzdělání má pouze cca 9 % škol,
- 2 obory vzdělání má cca 27 % škol,
- 3 nebo 4 obory vzdělání má cca 21 % škol,
- 5 a více oborů vzdělání má cca 43 % škol.

Žáci se v těchto školách vzdělávají ve 242 oborech vzdělání.

Ve školách s jedním oborem vzdělání je pouze 17 různých oborů vzdělání (z toho jsou 4 obory vzdělání gymnázií).

Ve školách se dvěma obory vzdělání je 49 různých oborů vzdělání, z toho 14 oborů vzdělání je také ve školách s jedním oborem vzdělání.

Na základě výše uvedených skutečností je proto zřejmé, že není možné stanovit jednotkové výdaje na žáka v každém jednotlivém oboru vzdělání středních škol. Řešením je seskupení oborů vzdělání podle určitých kritérií, obdobně jako je tomu v případě oborů vzdělání vyšších odborných škol (bez rozdílu zřizovatele).

2.2. Shluky oborů vzdělání středních škol

Nejvhodnějším řešením seskupení oborů vzdělání se jeví **system rozdělení jednotlivých oborů vzdělání ve středním školství do tzv. shluků oborů vzdělání** a určení jednotkového výdaje na žáka pro daný shluk oborů vzdělání (tj. stanovení stejných normativů MP pro tyto shluky).

Na základě analýzy segmentu veřejných středních škol byly obory vzdělání rozděleny **do 7 shluků** podle:

- **kategorie dosaženého vzdělání** podle nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, a dále podle
- **rámcových vzdělávacích programů (dále jen „RVP“)** pro jednotlivé obory vzdělání => základním údajem pro rozdělení oborů vzdělání je údaj o průměrném počtu vyučovacích hodin ve třídě za týden s ohledem na nezbytné dělení tříd na skupiny při teoretickém vyučování/odborném výcviku pro každý ročník.

Rozdělení oborů vzdělání středních škol do shluků podle kategorie dosaženého vzdělání a průměrného počtu vyučovacích hodin ve třídě za týden s ohledem na nezbytné dělení tříd na skupiny při teoretickém vyučování/odborném výcviku pro každý ročník

Shluk	Kategorie dosaženého vzdělání	Průměrný počet vyučovacích hodin ve třídě za týden	Počet oborů vzdělání ve shluku
1	K *	53	5
2	J, M, L5, C	46,94 až 53,58	79
3	M	54,17 až 57,15	18
4	J, M, L5	54,17 až 68,33	9
5	J, M	78,44 až 135,88	21
6	E, H, L0	46,8 až 65,69	87
7	E, H, L0	53,4 až 75,68	62

* bez nižšího stupně víceletých gymnázií

Rozdělení jednotlivých oborů vzdělání do shluků je uvedeno v příloze.

Kategorie dosaženého vzdělání K – vyšší stupeň víceletých gymnázií⁶ a čtyřletá gymnázia (obory vzdělání 79-41-K/xx a 79-43-K/61) – patří do 1 shluku.

Kategorie dosaženého vzdělání C, J (obory vzdělání poskytující střední vzdělání), M (obory vzdělání poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou), L5 (obory vzdělání nástavbového studia poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou) – tj. obory vzdělání, ve kterých jsou teoretická výuka i praktické vyučování realizovány pouze učiteli – rozděleno do 4 shluků podle RVP. Do shluku 4 jsou zařazeny obory vzdělání skupiny 53 („zdravotnické“) a do shluku 5 obory vzdělání skupiny 82 („umělecké“).

Kategorie dosaženého vzdělání E, H (obory vzdělání poskytující střední vzdělání s výučním listem) a L0 (obory vzdělání poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou) – tj. obory vzdělání, ve kterých je teoretická výuka realizovaná učiteli a odborný výcvik učiteli odborného výcviku – rozděleno do 2 shluků podle RVP. V případě hraničních oborů je rozhodující podíl teoretické a odborné výuky (učitel vs. učitel odborného výcviku) - obory vzdělání s vyšším podílem teoretické výuky, která je finančně nákladnější, jsou zařazeny do shluku 7.

2.3. Konstrukce normativu MP

Normativy pro soukromé školství platné pro rok 2020 byly stanoveny pro každý obor vzdělání vyučovaný v soukromých školách ve školním roce 2019/2020 (tj. celkem 203 různých normativů, z nichž 106 normativů bylo navíc členěno na teoretickou výuku a praktické vyučování). V roce 2021 již byly normativy konstruovány novým principem, avšak vzhledem k vysoké finanční náročnosti tohoto řešení byla promítnuta pouze jedna polovina změny navrhané výše jednotkových výdajů v běžných třídách a navrhané výše příplatku na zdravotní postižení, jejich počet se tedy výrazně snížil (celkem 145 různých normativů MP). V roce 2022 se již normativy shluků oborů vzdělání uplatily v plné výši, čímž se výrazně snížil počet normativů MP.

Konstrukce normativů MP pro rok 2023 je stejná jako v loňském roce:

- **základní normativ MP** = pedagogická a nepedagogická práce podle shluků oborů vzdělání (normativ shluku oborů vzdělání) + nepedagogická práce na ředitelství a další pracoviště - celkem pouze 8 normativů (7 normativů pro shluky oborů vzdělání + 1 normativ pro nižší stupeň víceletých gymnázií),
- **příplatek na zdravotní postižení** pro žáka ve třídě zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona – podle příznaku třídy zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona - 2 normativy,
- **normativ MP na asistenta pedagoga** – pouze u oborů vzdělání praktická škola jednoletá/dvouletá - 1 normativ.

2.3.1. Princip tvorby základních normativů MP

a) normativ shluku oborů vzdělání (pedagogická a nepedagogická práce podle shluků oborů vzdělání)

Rozhodnými údaji pro stanovení normativů shluku oborů vzdělání jsou:

⁶ Nižší stupeň víceletých gymnázií má samostatný normativ (tj. není součástí žádného shluku), který je odvozen z jednotkových výdajů (JV) na 4letá gymnázia a 8letá gymnázia vztahem: $JV\ 8letých\ gymnázií * 8 - JV\ 4letých\ gymnázií * 4$ / 4

- **rozpis MŠMT pro veřejné školy pro rok 2022**, tj. celkový objem MP (bez MP na asistenty pedagoga) rozepsaný rozpisem rozpočtu v roce 2022 veřejným středním školám pouze s běžnými třídami,
- **počet žáků v jednotlivých oborech vzdělání obecních a krajských středních škol ve školním roce 2021/2022** (data ze statistického zahajovacího výkazu M8 o střední škole k 30. 9. 2021). Do výpočtů jednotkových výdajů MP jsou žáci počítáni podle formy vzdělávání - žáci denní formy vzdělávání jsou započtení plně a žáci ostatních forem vzdělávání jsou přepočtení opravným koeficientem stejným jako pro veřejné školství stanoveným MŠMT podle § 161 odst. 1 písm. a) bod 5 školského zákona (tj. večerní forma vzdělávání 0,3, kombinovaná forma vzdělávání 0,26, dálková forma vzdělávání 0,2 a distanční forma vzdělávání 0,05).

Nejprve je třeba rozdělit jednotlivé obory vzdělání do shluků oborů vzdělání podle kritérií popsanych v části 2.2. materiálu. Poté je třeba u každé veřejné střední školy s běžnými třídami zjistit její oborovou strukturu a kombinaci zastoupených shluků oborů vzdělání:

Z celkem 769 středních škol pouze s běžnými třídami zřizovaných krajem, příp. obcí:

- 354 škol má obory vzdělání z jednoho shluku (cca 46 % škol),
- 148 škol má obory vzdělání ze dvou shluků (cca 19 % škol),
- 192 škol má obory vzdělání ze tří shluků (cca 25 % škol),
- 75 škol má obory vzdělání ze čtyř nebo pěti shluků (cca 10 % škol).

V těchto školách se vzdělává celkem 338 759 žáků, z toho 33 766 v nižších stupních víceletých gymnázií (přepočteno dle formy vzdělávání).

Do výpočtů základních normativů MP jsou zahrnuty pouze školy s běžnými třídami, které mají obory vzdělání pouze z jednoho nebo dvou shluků, tj. 502 škol (65 % škol).

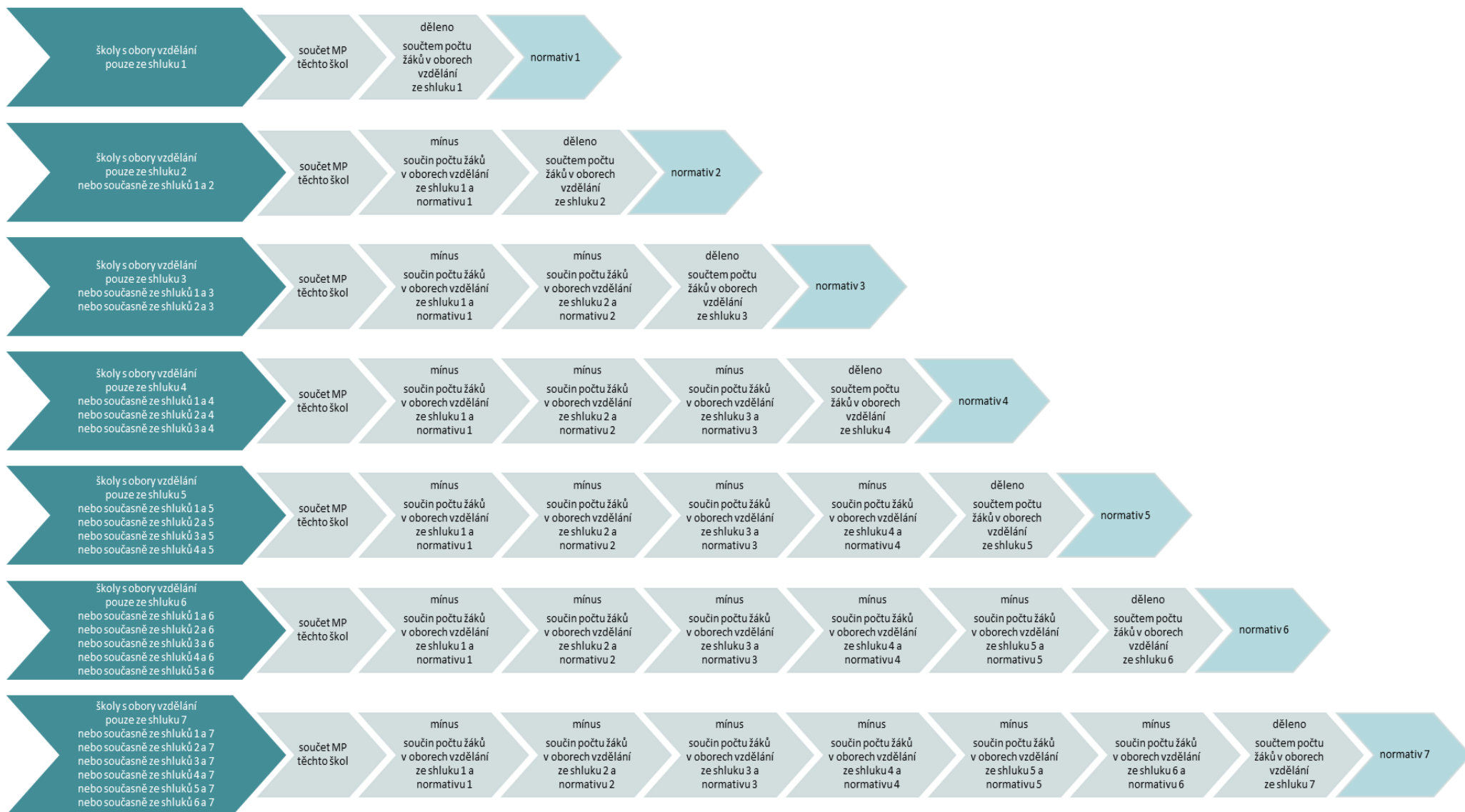
V těchto školách se vzdělává celkem 199 353 žáků (tj. cca 59 % žáků), z toho 30 311 žáků v nižších stupních víceletých gymnázií.

Normativy pro shluky se určují postupně v pořadí od 1. shluku do 7. shluku (změna pořadí má vliv na výši normativů).

Do výpočtu daného normativu se zahrnují školy, které mají obory vzdělání z daného shluku, pro který se normativ určuje, a dále školy, které mají obory vzdělání v jednom jiném shluku, pro který je již normativ stanoven. Pro výpočet daného normativu se výdaje jednotlivých škol sníží o součin normativu již stanoveného a počtu žáků tomu odpovídajících.

Stejný postup je pro pedagogickou část normativu (z celkového objemu rozepsaných MP pro pedagogické pracovníky) **i nepedagogickou část normativu** (z objemu MP rozepsaných pro nepedagogické zaměstnance na třídy středních škol). Postup výpočtu jednotlivých normativů shluku oborů vzdělání znázorňuje následující schéma:

Postup výpočtu jednotlivých normativů shluku oborů vzdělání

Normativy MP nepedagogických zaměstnanců byly následně navýšeny o 2,667 %.

Normativy shluku oborů vzdělání na základě jednotkových výdajů RgŠ ÚSC

Shluky oborů	Jednotkový výdaj v Kč (normativ MPP pro žáka běžné třídy)	Jednotkový výdaj v Kč (normativ MPN pro žáka běžné třídy)
1	55 881	4 152
2	54 826	5 090
3	57 073	6 851
4	62 956	7 202
5	85 969	10 001
6	53 440	9 161
7	70 706	10 670
nižší stupeň vícelet. gymnázií	48 353	4 152

b) nepedagogická práce na ředitelství a další pracoviště

Druhou částí základního normativu MP je normativ nepedagogické práce na ředitelství a na další pracoviště. Stanoví se následujícím způsobem:

Objem MP pro nepedagogy na ředitelství a další pracoviště všech středních a vyšších odborných škol a konzervatoří z podrobného rozpisu rozpočtu veřejných škol pro rok 2022 je rozpočten mezi jednotlivé druhy škol koeficientem - podle poměru počtu tříd SŠ a přepočtených „tříd“ konzervatoří a studijních skupin VOŠ (data za SŠ, SŠ+VOŠ, VOŠ, KON, VOŠ+KON k 30. 9. 2021), tj. podle poměru počtu tříd SŠ vykázaného školami ve výkaze M8, počtu žáků konzervatoří vykázaného školami ve výkaze M9 přepočteného na fiktivní „třídu“ (tj. děleno 17 žáky)⁷ a počtu studentů vykázaného školami ve výkaze M10 přepočteného na fiktivní „třídu“ (tj. děleno 17 studenty).

Koeficient pro střední školy je ve výši 0,944123.

Jednotkové výdaje nepedagogických zaměstnanců na ředitelství a další pracoviště, následně navýšené o 2,667 %, jsou ve výši 3 249 Kč.

2.3.2. Princip tvorby příplatků na speciální vzdělávací potřeby pro žáky ve třídách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona

Rozhodnými údaji pro stanovení výše příplatků na speciální vzdělávací potřeby pro žáky ve třídách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona jsou:

- rozdíl mezi skutečným objemem rozepsaných MP pro rok 2022 na školy, součinem normativu pro nižší stupeň víceletých gymnázií a odpovídajícího počtu žáků a součinem normativu shluku oborů vzdělání a odpovídajícího počtu žáků,
- počet žáků ve školách s těmito třídami vykázaný školami ve výkaze M8 k 30. 9. 2021.

Jsou stanoveny dva příplatky na speciální vzdělávací potřeby.

Pro výpočet příplatku na speciální vzdělávací potřebu jsou zahrnuty pouze školy s třídami zřízenými podle § 16 odst. 9 školského zákona a jsou rozděleny takto (stejně jako v případě základních škol):

⁷ Analogie k veřejnému školství – stejným způsobem se přepočítávají žáci/studenti na „třídy“ pro určení normativu ředitelství u veřejných škol.

- třídy zřízené pro žáky s mentálním, zrakovým a sluchovým postižením nebo závažnými vývojovými poruchami učení (příplatek na zdravotní postižení 1),
- třídy zřízené pro žáky s tělesným postižením, závažnými vývojovými poruchami chování, souběžným postižením více vadami nebo autismem (příplatek na zdravotní postižení 2).

Příplatky MP nepedagogických zaměstnanců byly následně navýšeny o 2,667 %.

Příplatky na zdravotní postižení (speciální vzdělávací potřebu) pro žáky ve třídách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona

Příplatek na zdr. postižení	Jednotkový výdaj v Kč (příplatek MPP pro žáka „speciální“ třídy)	Jednotkový výdaj v Kč (příplatek MPN pro žáka „speciální“ třídy)
Příplatek na zdr. post. 1	75 602	6 709
Příplatek na zdr. post. 2	88 371	10 308

2.3.3. Princip tvorby normativů MP na asistenta pedagoga

Normativ MP na asistenta pedagoga (pouze u oborů vzdělání praktická škola jednoletá/dvouletá⁸) se stanoví jako podíl objemu MP rozepsaného obecním a krajským školám na asistenty pedagoga (z podrobného rozpisu rozpočtu veřejných škol pro rok 2022) a počtu žáků v oborech vzdělání 78-62-C/01 Praktická škola jednoletá a 78-62-C/02 Praktická škola dvouletá v těchto školách (vykázaného školami ve výkaze M8 k 30. 9. 2021).

Jednotkové výdaje na asistenta pedagoga jsou ve výši 39 598 Kč.

2.4. Složka ONIV

Vzhledem k tomu, že MŠMT není schopné z dostupných údajů jednoznačně a transparentně rozklíčovat provozní výdaje veřejných středních škol na jednotlivé „typy“ středních škol a zejména na jednotlivé obory vzdělání, složka ONIV jednotlivých normativů je ponechána bez změny, tj. ve výši roku 2022 i pro rok 2023, s výjimkou 4 oborů vzdělání středních škol (23-55-H/02 Karosář, 39-08-M/01 Požární ochrana, 41-51-H/01 Zemědělec-farmář, 41-56-H/02 Opravář lesnických strojů), u nichž dochází ke zvýšení ONIV vlivem navýšení normativů zahrnujících řidičská oprávnění v rámci rozpisu přímých výdajů RgŠ ÚSC (v reakci na zvyšování cen těchto služeb vztahených k lednu 2022), tj. došlo k dorovnání normativu ONIV na úroveň normativu těchto oborů vzdělání ve veřejných školách.

3. Část I. přílohy - normativy pro jednotlivé obory vzdělání konzervatoří

Stejně jako u středních škol ani v případě konzervatoří nelze celkový objem finančních prostředků rozepsaný veřejné konzervatoři prokazatelně rozlišit na jednotlivé obory vzdělání ve škole vyučované.

Oborová struktura celkem 12 konzervatoří zřizovaných kraji je ve školním roce 2021/2022 následující:

- 3 školy mají pouze 1 obor vzdělání,
- 5 škol má 2 obory vzdělání,
- 3 školy mají 3 obory vzdělání,
- 1 škola má 5 oborů vzdělání.

⁸ V těchto dvou oborech vzdělání jako v jediných z oborů vzdělání ve středním vzdělávání nemohou být již od 1. ledna 2020 přiznávána podpůrná opatření Asistent pedagoga.

Žáci se v těchto školách vzdělávají celkem v 5 oborech vzdělání. Ve školách s jedním oborem vzdělání jsou pouze 2 různé obory vzdělání.

Obory vzdělání 82-44-P/01 Hudba a 82-45-P/01 Zpěv jsou ve školách vždy společně. Není proto možné stanovit jednotkové výdaje MP pedagogických pracovníků na tyto obory vzdělání samostatně. Postup stanovení normativů je obdobný jako u středních škol.

3.1. Konstrukce a princip tvorby normativu MP

Konstrukce normativů MP pro rok 2023:

- normativ MP pedagogických pracovníků,
- normativ MP nepedagogických zaměstnanců = nepedagogická práce podle oborů vzdělání na žáka (normativy stanovené MŠMT pro veřejné školy) + nepedagogická práce na ředitelství a další pracoviště (postup popsán u středních škol).

Principy stanovení normativů MP pedagogických pracovníků v konzervatořích:

Stanoví se čtyři normativy MPP ve výši jednotkových výdajů pro obory vzdělání:

- 82-44-P/01 Hudba a 82-45-P/01 Zpěv (tyto 2 obory vzdělání jsou ve všech školách vždy společně, nelze tedy rozlišit jednotkové výdaje na každý z těchto oborů vzdělání zvláště),
- 82-46-P/01 Tanec
- 82-46-P/02 Současný tanec
- 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění.

Rozhodné údaje pro stanovení prvních tří normativů MPP na žáka (tj. pro obory vzdělání 82-44-P/01 Hudba, 82-45-P/01 Zpěv, 82-46-P/01 Tanec a 82-46-P/02 Současný tanec):

- rozpočet stanovený MŠMT v roce 2022 pro školy s danými obory vzdělání,
- počet žáků v těchto školách v daných oborech vzdělání, vykázány školami ve výkaze M9 o konzervatoři (k 30. 9. 2021).

Rozhodné údaje pro stanovení čtvrtého normativu MPP na žáka pro obor vzdělání 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění:

- rozdíl mezi skutečným objemem rozepsaných MP na školy a součinem normativů stanovených v prvním kroku a odpovídajícího počtu žáků,
- počet žáků v tomto oboru vzdělání, vykázány školami ve výkaze M9 (k 30. 9. 2021).

Normativy MP nepedagogických zaměstnanců byly následně navýšeny o 2,667 %.

Tabulka č. 4: Normativy oborů vzdělání konzervatoří na základě jednotkových výdajů RgŠ ÚSC

Obor vzdělání	Jednotkový výdaj v Kč (navržený normativ MPP)	Normativ MPN - "třída" pro veřejné školy (v Kč)
8244P01	187 197	13 481
8245P01	187 197	13 481
8246P01	165 927	13 481
8246P02	134 772	13 481
8247P01	203 455	13 481

Nepedagogická práce na ředitelství a další pracoviště:

- koeficient pro konzervatoře je ve výši 0,011039,
- jednotkové výdaje, následně navýšené o 2,667 %, jsou ve výši 4 550 Kč.

4. Část I. přílohy - normativy pro zařízení školního stravování a školská ubytovací zařízení⁹

Obecní a krajská školská zařízení (kromě pedagogické práce ve školních družinách) jsou od roku 2020 i nadále financována prostřednictvím republikových a krajských normativů.

Prostřednictvím **republikových normativů** jsou z rozpočtu MŠMT vyčleněného pro RgŠ ÚSC¹⁰ rozepisovány a poskytovány na zvláštní účet krajů a hl. m. Praze (dále jen „kraj“) pouze finanční prostředky pro školská zařízení s výjimkou finančních prostředků na pedagogickou práci školních družin.

Republikové normativy podle § 161a a § 161b stanovuje MŠMT jako roční výši výdajů připadajících na jednu rodinnou skupinu dětského domova, jedno lůžko kapacity ostatního školského zařízení pro výkon ústavní výchovy, ochranné výchovy, nebo školského zařízení pro preventivně výchovnou péči, jednoho ubytovaného ve školském zařízení podle § 117 odst. 1 písm. b) školského zákona, jedno dítě, žáka nebo studenta v mateřské a základní škole a v denní formě vzdělávání ve střední škole, konzervatoři a ve vyšší odborné škole.

Od roku 2020 tedy MŠMT nově stanovuje republikové normativy podle § 161a odst. 1 a § 161b školského zákona na tyto jednotky výkonu:

- 1 rodinná skupina dětského domova,
- 1 ubytovaný v internátu,
- 1 ubytovaný v domově mládeže,
- 1 dítě, žák, student.

Do objemu neinvestičních výdajů určeného republikovými normativy jsou zahrnuty výdaje na školské služby s výjimkou pedagogické práce ve školních družinách, které poskytují například zařízení školního stravování, školská poradenská zařízení, domovy mládeže, internáty, zařízení pro zájmové vzdělávání, dětské domovy a další.

Republikové normativy slouží pouze pro rozpis finančních prostředků státního rozpočtu na jednotlivé kraje. K rozpisu těchto prostředků jednotlivým právnickým osobám vykonávajícím činnost školských zařízení pak slouží **krajské normativy** (§ 161a odst. 2 a § 161b odst. 2 školského zákona), jejichž stanovení a použití je v přenesené působnosti výkonu státní správy krajských úřadů a Magistrátu hl. m. Prahy (dále jen „krajské úřady“). Členění krajských normativů, ukazatele rozhodné pro jejich stanovení apod. stanoví vyhláška č. 310/2018 Sb., o krajských normativech, ve znění pozdějších předpisů.

Princip stanovení normativů pro zařízení školního stravování a pro školská ubytovací zařízení na rok 2023 je stejný jako v loňském roce (s výjimkou normativu pro celodenně stravované bez oběda).

⁹ Principy stanovení normativů pro tato školská zařízení shrnuje materiál [Princip stanovení výše normativů soukromých a církevních zařízení školního stravování a školských ubytovacích zařízení od roku 2021.](#)

¹⁰ Právnícké osoby vykonávající činnost škol a školských zařízení zřizované krajem, obcí nebo dobrovolným svazkem obcí

4.1. Princip stanovení výše normativů zařízení školního stravování

Normativy stanovené na rok 2023 pro zařízení školního stravování, tj. pro školní jídelny, vývařovny a výdejny, odrážejí reálnou¹¹ průměrnou výši krajských normativů stanovených pro tato školská zařízení v roce 2022 a rovněž průměrnou výši výdajů vykázaných zřizovateli těchto veřejných školských zařízení za rok 2021.

Podle vyhlášky o krajských normativních je jednotkou výkonu: 1 stravovaný, který se zároveň vzdělává v mateřské škole, 1 stravovaný, který se zároveň vzdělává v základní škole, 1 stravovaný, který se zároveň nevzdělává v mateřské ani v základní škole, pro něhož v rámci školního stravování v jednotlivých typech zařízení školního stravování

1. je poskytován oběd,
2. je poskytován oběd a alespoň 1 předcházející nebo navazující doplňkové jídlo,
3. je poskytován alespoň oběd a večeře,
4. je poskytována večeře a alespoň 1 doplňkové jídlo.

4.1.1. Princip stanovení výše normativů školních jídelen

Výše normativu mzdových prostředků (dále jen „MP“) stejně jako normativu tzv. přímých ONIV je stanovena ve výši váženého průměru krajských normativů stanovených na rok 2022 a příslušných výkonových dat, a to z důvodu zajištění objektivitu vynaložených prostředků ve veřejném školství.

Rozhodnými údaji pro stanovení normativů MP a přímých ONIV tedy jsou:

- **normativy stanovené jednotlivými krajskými úřady v roce 2022** pro školní jídelny, v členění:
 - stravované děti mateřských škol,
 - stravování žáci základních škol (včetně přípravných tříd a přípravných stupňů základní školy speciální),
 - stravování žáci středních škol, konzervatoří a vyšších odborných škol (včetně žáků nižších stupňů víceletých gymnázií a 1.-4. ročníku 8 letých konzervatoří),
 - celodenně stravování s obědem/bez oběda,
- **počet stravovaných dětí, žáků a studentů** ve školních jídelnách ve školním roce 2021/2022 (data ze statistického zahajovacího výkazu Z 17-01 o činnosti zařízení školního stravování k 31. 10. 2021).

Oproti loňskému roku došlo k mírné změně v případě stanovení normativu mzdových prostředků pro celodenně stravované děti, žáky a studenty, jimž jsou poskytovány stravovací služby kromě oběda. V předchozích dvou letech byl normativ mzdových prostředků stanoven ve výši váženého průměru krajských normativů a počtu stravovaných dětí, žáků a studentů, jimž je ve školních jídelnách poskytováno celodenní stravování kromě oběda. Vzhledem k velmi nízkému počtu těchto subjektů pro potřeby výpočtu jednotkových výdajů se MŠMT pro rok 2023 rozhodlo stanovit tento normativ následovně: ve výši rozdílu normativu pro celodenně stravované děti, žáky a studenty (tj. celodenně stravované s obědem) a normativu pro žáky středních škol, gymnázií, konzervatoří a VOŠ, jimž je poskytován oběd.

Normativy MP nepedagogických zaměstnanců byly následně navýšeny o 2,667 %.

Výše „provozní složky“ normativu ONIV je stanovena ve výši průměrného jednotkového výdaje územních rozpočtů na školní stravování.

¹¹ Ve výpočtech se nezohledňují koeficienty ke krajským normativům, které mohou využívat krajské úřady, a které znamenají krácení stanoveného krajského normativu, zejména v případě školního stravování pro žáky středních škol, ale i škol základních.

Rozhodnými údaji pro stanovení provozní složky ONIV tedy jsou:

- **data dostupná na portálu Monitor státní pokladny** (<https://monitor.statnipokladna.cz>) v členění dle paragrafů rozpočtové skladby (pro školní stravování § 3141) za rok 2021 jako rozdíl položek 5331 - Neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím a 2122 - Odvody příspěvkových organizací,
- **počet stravovaných dětí, žáků a studentů** ve školních jídelnách ve školním roce 2021/2022 (data ze statistického zahajovacího výkazu Z 17-01 o činnosti zařízení školního stravování k 31. 10. 2021).

Pro výpočet jednotkového výdaje územních rozpočtů na školní stravování byly výše uvedené rozhodné údaje očištěny o výdaje a počty výkonů hlavního města Prahy (financuje „obecní“ i „krajské“ školství) a následně analyzovány odděleně u obecních a krajských zřizovatelů (tj. výdaje obcí byly vyděleny počtem strážníků z mateřských a základních škol a výdaje krajů byly vyděleny počtem strážníků ze středních škol, konzervatoří, vyšších odborných škol a celodenně stravovaných).

Celkový normativ ONIV je pak součtem normativu přímých ONIV vypočteného z krajských normativů pro veřejné školství a normativu „provozních“ ONIV.

Normativy na rok 2023 (v Kč, na základě jednotkových výdajů na veřejné školní jídelny):

Školní jídelny	Normativ MP 2023	Normativ ONIV 2023			Normativ NIV 2023
		Celkem	z toho přímé ONIV	z toho provozní ONIV	
Mateřské školy	7 826	328	69	259	10 956
Základní školy	4 322	322	63	259	6 191
Střední školy (SŠ, G, KN, VOŠ)	4 056	554	68	486	6 062
Celodenně stravovaný s obědem	12 221	576	90	486	17 172
Celodenně stravovaný bez oběda	8 165	560	74	486	11 648

4.1.2. Princip stanovení výše normativů školních vývařoven a výdejny

Krajské úřady stanovují normativ pro školní vývařovny a výdejny prostřednictvím koeficientů k normativu pro školní jídelny. Stejným způsobem je stanoven normativ i pro soukromé vývařovny a výdejny - jednotlivá procenta jsou stanovena jako prostý průměr poměrů stanovených krajskými úřady pro vývařovny a výdejny ve veřejném školství (ve stejné výši jako v roce 2022).

Normativ NIV pro **vývařovnu** (připravuje jídla, která vydává výdejna):

- pro strážníky ze ZŠ, SŠ, VOŠ a celodenní stravování jako 70 % z normativu pro školní jídelnu,
- pro strážníky z MŠ jako 67 % z normativu pro školní jídelnu.

Normativ pro **výdejnu** (vydává jídla, která připravuje jiný provozovatel stravovacích služeb):

- pro strážníky ze ZŠ, SŠ, VOŠ a celodenní stravování jako 30 % z normativu pro školní jídelnu,
- pro strážníky z MŠ jako 33 % z normativu pro školní jídelnu.

Normativy na rok 2023 (v Kč) pro školní vývařovny a výdejny:

Školní vývařovny a výdejny	Normativ MP 2023		Normativ ONIV 2023		Normativ NIV 2023	
	vývařovna	výdejna	vývařovna	výdejna	vývařovna	výdejna
Mateřské školy	5 243	2 583	220	108	7 341	3 615
Základní školy	3 025	1 297	225	97	4 334	1 857
Střední školy (SŠ, G, KN, VOŠ)	2 839	1 217	388	166	4 243	1 819
Celodenně stravovaný s obědem	8 555	3 666	403	173	12 020	5 152
Celodenně stravovaný bez oběda	5 716	2 450	392	168	8 154	3 494

Novelou školského zákona byl s účinností od 1. října 2020 v § 119a odst. 1 definován nový typ zařízení školního stravování - výdejna lesní mateřské školy. Normativ NIV pro výdejnu lesní mateřské školy na 1 stravované dítě lesní mateřské školy byl stanoven ve výši normativu pro školní jídelnu - výdejnu na 1 stravované dítě mateřské školy, tj. 3 615 Kč.

4.2. Princip stanovení výše normativů ubytovacích zařízení

Normativy stanovené na rok 2023 pro školská ubytovací zařízení, tj. pro domovy mládeže a internáty, odrážejí reálnou průměrnou výši krajských normativů stanovených pro tato školská zařízení v roce 2022 a rovněž průměrnou výši výdajů vykázaných zřizovateli těchto veřejných školských zařízení za rok 2021.

4.2.1. Princip stanovení výše normativů domovů mládeže

Podle vyhlášky o krajských normativech je jednotkou výkonu: 1 ubytovaný v domově mládeže, který se zároveň vzdělává

1. v základní škole, střední škole nebo konzervatoři,
2. ve vyšší odborné škole.

Pro rok 2023 je pro soukromé školství stejně jako dosud stanoven pouze 1 normativ pro domov mládeže zajišťující ubytování žákům středních škol a konzervatoří a studentům vyšších odborných škol, přestože krajské úřady stanovují 2 normativy.

Výše normativu MP stejně jako normativu přímých ONIV je stanovena ve výši váženého průměru krajských normativů stanovených na rok 2022 a příslušných výkonových dat, a to z důvodu zajištění objektivitě vynaložených prostředků ve veřejném školství.

Rozhodnými údaji pro stanovení normativů MP a přímých ONIV tedy jsou:

- **normativy stanovené jednotlivými krajskými úřady v roce 2022** pro domovy mládeže,
- **počet ubytovaných žáků a studentů** v domovech mládeže ve školním roce 2021/2022 (data ze statistického zahajovacího výkazu Z 19-01 o školském ubytovacím zařízení k 31. 10. 2021).

Normativy MP nepedagogických zaměstnanců byly následně navýšeny o 2,667 %.

Výše „provozní“ složky normativu ONIV je stanovena ve výši průměrného jednotkového výdaje územních rozpočtů na ubytování v domovech mládeže.

Rozhodnými údaji pro stanovení provozní složky ONIV tedy jsou:

- **data dostupná na portálu Monitor státní pokladny** (<https://monitor.statnipokladna.cz>) v členění dle paragrafů rozpočtové skladby (pro domovy mládeže § 3147) za rok 2021 jako rozdíl položek 5331 - Neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím a 2122 - Odvody příspěvkových organizací,

- **počet ubytovaných žáků a studentů** v domovech mládeže ve školním roce 2021/2022 (data ze statistického zahajovacího výkazu Z 19-01 o školském ubytovacím zařízení k 31. 10. 2021).

Celkový normativ ONIV je pak součtem normativu přímých ONIV vypočteného z krajských normativů pro veřejné školství a normativu provozních ONIV (pro provoz zřizovatelů).

Normativ na rok 2023 (v Kč, na základě jednotkových výdajů na veřejné domovy mládeže):

Domovy mládeže	Normativ MP 2023	Normativ ONIV 2023			Normativ NIV 2023
		Celkem	z toho přímé ONIV	z toho provozní ONIV	
pro žáky ZŠ, SŠ, KON a studenty VOŠ	35 127	2 913	320	2 593	50 615

4.2.2. Princip stanovení výše normativů internátů

Podle vyhlášky o krajských normativních je jednotkou výkonu: 1 ubytovaný v internátě, který se zároveň vzdělává

1. v základní škole speciální, ve třídě přípravného stupně základní školy speciální, nebo ve škole samostatně zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona pro děti nebo žáky s těžkým zdravotním postižením,
2. ve škole samostatně zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona pro děti nebo žáky s jiným než těžkým zdravotním postižením.

Pro rok 2023 nedochází ke změně ve struktuře normativů.

Výše normativu MP stejně jako normativu přímých ONIV je stanovena ve výši váženého průměru krajských normativů stanovených na rok 2022 a příslušných výkonových dat, a to z důvodu zajištění objektivit vynaložených prostředků ve veřejném školství.

Rozhodnými údaji pro stanovení normativů MP a přímých ONIV tedy jsou:

- **normativy stanovené jednotlivými krajskými úřady v roce 2022** pro internáty,
- **počet ubytovaných dětí** z přípravného stupně ZŠ speciálních **a žáků** ze ZŠ speciálních nebo ze škol samostatně zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona v internátech ve školním roce 2021/2022 (data ze statistického zahajovacího výkazu Z 19-01 o školském ubytovacím zařízení k 31. 10. 2021).

Normativy MP nepedagogických zaměstnanců byly následně navýšeny o 2,667 %.

Výše „provozní“ složky normativu ONIV je stanovena ve výši průměrného jednotkového výdaje územních rozpočtů na ubytování v internátech.

Rozhodnými údaji pro stanovení provozní složky ONIV tedy jsou:

- **data dostupná na portálu Monitor státní pokladny** (<https://monitor.statnipokladna.cz>) v členění dle paragrafů rozpočtové skladby (pro internáty **§ 3145**) za rok 2021 jako rozdíl položek 5331 - Neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím a 2122 - Odvody příspěvkových organizací,
- **počet ubytovaných dětí** z přípravného stupně ZŠ speciálních **a žáků** ze ZŠ speciálních nebo ze škol samostatně zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona v internátech ve školním roce 2021/2022 (data ze statistického zahajovacího výkazu Z 19-01 o školském ubytovacím zařízení k 31. 10. 2021).

Celkový normativ ONIV je pak součtem normativu přímých ONIV vypočteného z krajských normativů pro veřejné školství a normativu „provozních“ ONIV.

Normativy na rok 2023 (v Kč, na základě jednotkových výdajů na veřejné internáty):

Internáty	Normativ MP 2023	Normativ ONIV 2023			Normativ NIV 2023
		Celkem	z toho přímé ONIV	z toho provozní ONIV	
pro žáky ZŠspec, PS a škol dle 16/9 - těžké postižení	123 294	4 739	858	3 881	172 172
pro žáky škol dle 16/9 - jiné než těžké postižení	95 044	4 692	811	3 881	133 762

5. Část I. přílohy - centrálně stanovené normativy pro základní umělecké školy (dále jen „ZUŠ“) a pro vyšší odborné školy (dále jen „VOŠ“)

Změna financování regionálního školství stanovuje v oblasti **základního uměleckého vzdělávání** centrální normativy na skutečný počet žáků ZUŠ, a to pro jednotlivé umělecké obory vzdělání a jednotlivé stupně vzdělávání, které v sobě zahrnují celkový objem na tzv. přímé výdaje na vzdělávání (pedagogickou i nepedagogickou práci a ONIV). Do MP pedagogických pracovníků je dle nařízení vlády č. 464/2022 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 341/2017 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „nařízení vlády“), promítnuto zvýšení platových tarifů o 4 %, do MP nepedagogických zaměstnanců zvýšení prostředků na platy o 8 %. Centrálně stanovené normativy pro základní umělecké školy jsou využity jak pro soukromé, tak pro církevní a veřejné ZUŠ.

Centrální normativy jsou stanoveny rovněž pro oblast **vyššího odborného vzdělávání** na pedagogickou práci a ONIV. V případě nepedagogické práce jsou pro veřejné školy stanoveny normativy na 1 právnickou osobu vykonávající činnost vyšší odborné školy, na 1 další pracoviště téže školy a na 1 studenta v denní formě vzdělávání v akreditovaném vzdělávacím programu. Pro zohlednění nepedagogické práce v normativěch pro soukromé školy byl proveden přepočítání částky na 1 studenta v příslušném oboru vzdělání veřejných škol, a to následovně: celkový objem MPN na ředitelství a pracoviště (u škol, které vyučují obory SŠ, konzervatoří nebo VOŠ) v rozpočtu veřejných škol na rok 2022 byl rozdělen podle poměru počtu přepočtených tříd v těchto veřejných školách (na výkony šk. roku 2021/2022) = 0,044838 pro VOŠ, 0,944123 pro SŠ a 0,011039 pro konzervatoře a vydělen počtem studentů VOŠ ve školním roce 2021/2022 a následně navýšen o 2,667 % = výsledkem je částka 4 550 Kč/studenta.

Normativy na 1 studenta v denní formě vzdělávání VOŠ jsou stejně jako v roce 2022 stanoveny nikoli pro akreditované vzdělávací programy, ale pro obory vzdělání. Do MP pedagogických pracovníků je dle nařízení vlády promítnuto zvýšení platových tarifů o 4 %, do MP nepedagogických zaměstnanců zvýšení prostředků na platy o 8 %. MP nepedagogických zaměstnanců jsou zvýšeny o částku odpovídající vlivu ředitelství škol ve výši 4 550 Kč/studenta. ONIV jsou zvýšeny o částku odpovídající provoznímu příspěvku veřejným školám v roce 2021 ve výši 2 011 Kč/studenta.

V oblasti základního uměleckého vzdělávání a vyššího odborného vzdělávání tak již od 1. ledna 2020 není žádný relevantní důvod pro „jednoletý odstup“ aplikovaný v ostatních výše uvedených segmentech regionálního školství, neboť objem prostředků stanovený normativně

ze státního rozpočtu pro oblast základního uměleckého školství a vyššího odborného školství pro daný kalendářní rok je konečný a v zásadě neměnný (není navyšován ani prostřednictvím rozvojových programů; stejně tak vliv dohodovacího řízení je minimální).

6. Část I. přílohy - normativy pro výše neuvedená školská zařízení

Ostatní normativy uvedené v části I. přílohy (kromě výše popsaných) byly pro rok 2023 stanoveny obdobně jako v předchozích letech. Jedná se o normativy pro dětské domovy, školská poradenská zařízení, střediska výchovné péče, střediska volného času a školní kluby. Do výše normativů bylo promítnuto 2% zvýšení odměňování u pedagogických pracovníků a 2,667% zvýšení odměňování u nepedagogických zaměstnanců. Složka ONIV zůstává ve stejné výši jako v roce 2022.

Normativ pro žáka ve školním klubu je platný i pro žáka ve školním klubu ZŠ zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona.

7. Část II. přílohy – normativy pro střediska praktického vyučování (dále jen „SPV“)

Od roku 2021 jsou normativy pro obory vzdělání středních škol konstruovány zcela nově (ve výši průměrných jednotkových výdajů ve veřejném školství) a pro jednotlivé obory vzdělání středních škol je stanoven celkový normativ neinvestičních výdajů, zahrnující jak výdaje na teoretické vyučování, tak i výdaje na praktické vyučování (pokud je v daném oboru vzdělání praktické vyučování, resp. odborný výcvik realizován na základě rámcových vzdělávacích programů).

Do roku 2020 včetně byly normativy pro tyto obory vzdělání stanovovány odděleně pro teoretické a praktické vyučování, což však nová konstrukce normativů již neumožňuje. Je proto třeba již stanovené normativy na žáka v oborech vzdělání středních škol doplnit o normativy na žáka pro praktické vyučování v těch oborech vzdělání, ve kterých je ve školním roce 2022/2023 realizována výuka v soukromých SPV.

Výše normativu na žáka pro praktické vyučování realizované v oborech vzdělání středních škol je pro rok 2023 stanovena následovně:

- v případě MP jako součin normativu MP stanoveného pro rok 2023 a podílu praktického vyučování v normativu MP stanoveném pro rok 2020,
- v případě ONIV jako součin normativu ONIV stanoveného pro rok 2023 a podílu praktického vyučování v normativu ONIV stanoveném pro rok 2020.

Podíl praktického vyučování v normativu MP a ONIV v roce 2020:

Název a kód oboru vzdělání	Podíl praktického vyučování v normativu MP 2020 (v %)	Podíl praktického vyučování v normativu ONIV 2020 (v %)
Mechanik seřizovač (2345L01)	39,02	78,34
Obráběč kovů (2356H01)	50,04	78,50
Mechanik opravář motorových vozidel (2368H01)	52,75	82,36
Pekař (2953H01)	56,67	71,52
Cukrář (2954H01)	51,10	71,55
Truhlář (3356H01)	56,35	78,54
Tesařské práce (3664E01)	74,14	82,33
Tesař (3664H01)	57,18	71,56
Zednické práce (3667E01)	65,63	82,30
Zedník (3667H01)	51,78	57,79
Gastronomie (6541L01)	35,08	71,29
Kuchař - číšník (6551H01)	50,02	71,53
Obchodník (6641L01)	29,96	57,38
Prodavačské práce (6651E01)	69,85	76,46
Prodavač (6651H01)	48,63	57,81
Zlatník a klenotník (8251H03)	55,07	78,62
Umělecký rytec (8251H09)	51,26	82,34
Uměleckořemeslné zpracování dřeva (8251L02)	52,89	82,06

Normativ na žáka v oboru vzdělání střední školy v denní formě vzdělávání uvedený v části I. přílohy, jde-li o žáka, kterému střední škola zajišťuje teoretické vyučování a kterému zároveň SPV zajišťuje praktické vyučování, se sníží o normativ pro daný obor vzdělání uvedený v části II. přílohy.

8. Část III. přílohy - koeficienty pro ostatní formy vzdělávání v oborech vzdělání SŠ a VOŠ

Změna financování regionálního školství zavedla odlišnou výši opravných koeficientů k normativům pro obory vzdělání SŠ a VOŠ pro žáky v ostatních formách vzdělávání (příslušné koeficienty pro VOŠ byly upraveny již v roce 2020, koeficienty pro střední vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři byly upraveny v roce 2021). Pro rok 2023 zůstává výše těchto koeficientů beze změny.

9. Část IV. přílohy - normativy pro žáky ZŠ plnící povinnou školní docházku podle § 38 a § 41 školského zákona

Změna financování regionálního školství zavedla hodnoty PHmax také pro žáky ZŠ vzdělávané podle § 38 nebo § 41 školského zákona. Normativy pro tyto žáky na rok 2023 jsou stanoveny stejným principem jako v roce 2022, tj. ve výši 1,35 % normativu MP pro žáka běžné třídy plně organizované ZŠ, a to dle poměru hodin celkové povinné časové dotace v rámcovém vzdělávacím programu základního vzdělávání a PHmax.

Z "Metodiky stanovení PHmax a PHAmax pro základní vzdělávání":

Žák vzdělávaný podle § 38 školského zákona		PHmax
B31	1 žák na 1. stupni základní školy	0,25
B32	1 žák na 2. stupni základní školy	0,5

Žák vzdělávaný podle § 41 školského zákona		PHmax
B33	1 žák na 1. stupni základní školy	0,25
B34	1 žák na 2. stupni základní školy	0,5

Z "Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání":

Rámcový učební plán	I. stupeň	II. stupeň
Celková povinná časová dotace (v hodinách)	118	122

Hodinové dotace jsou rozpočítány na školu a zjištěn celkový poměr

I. stupeň	118 hod =	0,25 hod * 5 =	1,25 hod	1,06 %
II. stupeň	122 hod =	0,5 hod * 4 =	2,00 hod	1,64 %
celkem ZŠ	240 hod =		3,25 hod	1,35 %

Hodnoty ONIV odpovídají výši normativu ONIV pro žáka běžné třídy plně organizované školy - pro žáky vzdělávané dle § 41 v plné výši (tj. „přímé“ i „provozní“ ONIV), pro žáky dle § 38 ve výši pouze „provozních“ ONIV.

10. Část V. přílohy - příplatky na speciální vzdělávací potřeby

Z části V. přílohy jsou vypuštěny příplatky na speciální vzdělávací potřeby dětí MŠ a žáků ZŠ, neboť tyto jsou již přímo součástí normativu v části I. přílohy.

Příplatky na speciální vzdělávací potřeby žáků SŠ a konzervatoří jsou rozlišeny podle příznaku třídy (tedy podle primárního druhu zdravotního postižení, resp. speciálně vzdělávací potřeby, pro kterou je třída zřízena). Příplatek se poskytne k normativu pro výuku ve střední škole nebo konzervatoři v denní formě vzdělávání ve škole/třídě zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona uvedenému v části I. na jednoho žáka, je-li vzděláván ve třídě zřízené pro žáky s příslušnou speciální vzdělávací potřebou.

11. Část VI. přílohy – příplatek na dítě v MŠ, jde-li o dítě – cizince v povinném předškolním vzdělávání

S účinností od 1. září 2021 (s výjimkou některých ustanovení, která platí až od školního roku 2022/23) bylo nastaveno systémové řešení vzdělávání cizinců ve školách, a to vyhláškou č. 271/2021 Sb., kterou se mění vyhláška č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů a č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů.

Ve veřejném školství je financování jazykové podpory dětí – cizinců v povinném předškolním vzdělávání zahrnuto v celkovém rozpočtu finančních prostředků pro jednotlivé školy. V soukromém školství je financování výuky těchto dětí stejně jako v loňském roce řešeno formou příplatku k základnímu normativu.

Na dítě v MŠ, jde-li o dítě – cizince, pro které je předškolní vzdělávání povinné (dle § 34 odst. 1 školského zákona), pokud je na pracovišti MŠ 4 a více těchto dětí (počet dětí se posuzuje samostatně za každé pracoviště), se k normativu uvedenému v části I. poskytne příplatek ve výši 4 005 Kč.

Výše příplatku je konstruována následovně: vstupními údaji jsou nejnižší a nejvyšší počet dětí ve skupině (nejvyšší je 8, nejnižší v první skupině 4 a v další 1 dítě), úvazek učitele MŠ (31 hodin přímé pedagogické činnosti týdně), průměrný plat učitele MŠ (z rozpisu rozpočtu veřejných MŠ v roce 2022, bez škol při zdravotnických zařízeních, ve výši 41 071 Kč), počet skupin vytvořených dětmi – cizinci, pro které je předškolní vzdělávání povinné, ve školním roce 2021/2022 (444 skupin) a počet hodin na skupinu dětí týdně (1 hodina). Na 1 skupinu (= 1 hodinu přímé pedagogické činnosti) ve veřejné škole tak připadá 1 799 Kč za měsíc včetně zákonných odvodů. Následně je nutno provést přepočty na 1 dítě ve skupině, a to srovnatelně s veřejnými školami (ve veřejných MŠ je podle údajů z výkazů k 30. září 2021 průměrný počet dětí ve skupině 5,3919). Tedy na 1 dítě v neveřejné škole připadá 333,7 Kč na měsíc, tj. 4 005 Kč na rok.

Stanovená výše příplatku platí pro celodenní i polodenní provoz školy, v běžné třídě i třídě zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona.

12. Část VII. a VIII. přílohy - Normativy na podpůrná opatření

Normativy na podpůrná opatření personálního charakteru uvedené v části VII. byly upraveny v souvislosti se změnou tarifních tabulek pedagogických pracovníků a nepedagogických zaměstnanců v nařízení vlády.

V souladu se zněním § 4 odst. 1 a § 1 odst. 2 zákona č. 306/1999 Sb. (které umožňuje stanovení příplatku k normativu na podpůrná opatření pouze pro děti, žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami zde uvedenými) nejsou v části VIII. přílohy stanoveny normativy na podpůrná opatření (kompenzační pomůcky) pro děti, žáky a studenty s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu nadání uvedené ve stávajícím znění části B přílohy č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů. Pro rok 2023 jsou naopak v části VIII. přílohy uvedeny další normativy, a to v návaznosti na změnu přístupu Ministerstva financí vyjádřenou ve vyhlášce č. 412/2021 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů, kdy nyní pro určení neinvestičního charakteru není určující hladina významnosti stanovená pro poskytovatele, ale hladina významnosti nastavená u příjemce dotace. Tzn. pokud příjemce dotace má ve svém interním předpisu nastaveny hladiny významnosti pro dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek tak, že daná kompenzační pomůcka této hladiny nedosáhne, je možné ji hradit z poskytnuté dotace.

13. Plánované změny ve struktuře normativů v dalších letech

Plánované řešení změny principu stanovení normativů pro ostatní školská zařízení, stejně jako řešení stanovení jednotkových provozních výdajů v oblasti středního školství se MŠMT rozhodlo odložit a zavázalo se hledat vhodné řešení v následujícím období. Důvodem byla především jak nejednotnost způsobu financování veřejných školských zařízení (vzhledem k nejednotnosti financovaných jednotek výkonu prostřednictvím krajských normativů bylo v předešlých letech obtížné přesně určit skutečný reálný jednotkový výdaj), tak i ovlivnění počtu klientů školských

poradenských zařízení (případně dalších jednotek výkonu) vyvolané protipandemickými opatřeními v předchozím období.

Školskými zařízeními, kde dosud přetrvává princip každoroční valorizace mzdových prostředků, tak zůstávají již pouze dětské domovy, školní kluby, střediska volného času, pedagogicko-psychologické poradny, speciálně pedagogická centra a střediska výchovné péče. Vzhledem k provedeným legislativním změnám v případě školských zařízení pro zájmové vzdělávání a ke sjednocení financování školských poradenských zařízení krajskými úřady (financování „skutečných klientů“ namísto klientů „potenciálních“) již MŠMT nevidí překážky, které by bránily v přechodu na nový princip financování i u těchto neveřejných školských zařízení. MŠMT předpokládá, že normativy pro tato školská zařízení budou nově konstruovány již pro rok 2024. Také u dětských domovů není již valorizace důvodná, MŠMT tedy od roku 2024 bude i pro tato školská zařízení vycházet z krajských normativů na rodinnou skupinu dětského domova, na základě kterých bude vytvořen převodový můstek pro normativ na 1 dítě v neveřejném dětském domově.

Upozorňujeme proto krajské úřady, že bude třeba provést revizi smluv o poskytnutí dotace uzavíraných s jednotlivými subjekty na školní rok 2023/2024 a nově v nich definovat zejména financované jednotky výkonu.

V roce 2024 bude pravděpodobně rovněž nutné upravit stávající princip stanovení normativu na žáka základní školy, s ohledem na připravované legislativní změny ve způsobu financování asistenta pedagoga v základních školách. Návrh nového principu stanovení normativů bude, v návaznosti na legislativní proces, v průběhu roku 2023 konzultován se zástupci soukromého a církevního školství.

V případě provozních výdajů v oblasti středního školství MŠMT není schopné z veřejně dostupných údajů jednoznačně a transparentně rozklíčovat provozní výdaje na jednotlivé obory vzdělání veřejných středních škol ani na jednotlivé „typy“ středních škol. Tato oblast je tak nadále v řešení v úzké součinnosti se zástupci soukromého a církevního školství.